МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Факультет педагогічної та соціальної освіти
Кафедра початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи _____ О. А. Кузнецова
27 серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА (ДИДАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ)

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 013 Початкова освіта

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

2020 – 2021 навчальний рік

Розробники:
Якименко Світлана Іванівна, професор кафедри початкової освіти, доктор філософії в галузі освіти, професор.
Іванець Наталія Володимирівна, доцент кафедри початкової освіти, доктор філософії в галузі освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол № 1 від «27» серпня, 2020 р.

Завідувач кафедри _____ (С. І. Якименко)

«27» серпня, 2020 р.

Анотація

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Педагогіка (Дидактика початкової освіти)» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 013 Початкова освіта за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес навчання у початковій школі.

Мета вивчення курсу полягає у наданні майбутнім учителям початкової школи розуміння сутності дидактики початкової освіти та шляхів застосування її закономірностей у різних умовах навчання молодших школярів; розвиток педагогічного мислення студентів.

Ключові слова: дидактика, освіта, процес навчання, методи навчання, засоби навчання, урок, комбінований урок.

Abstract

The programme of the normative academic discipline "Pedagogy (Didactics of Primary Education)" has been prepared in accordance with the educational and professional program for training bachelors of specialty 013 Primary education according to the educational and professional program "Primary Education".

The subject of research is the learning process in elementary school.

The objective of the course is to provide future primary school teachers with an understanding of the essence of primary education didactics and the ways of applying its laws in various learning conditions for primary school students; development of students' pedagogical thinking.

Key words: didactics, education, teaching process, teaching methods, teaching aids, lesson, combined lesson.

1. **Опис навчальної дисципліни**

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна
Загальна кількість годин – 270	Спеціальність: 013 Початкова освіта	***Семестр***
		1-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: 6 аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: бакалавра	30 год.
		Практичні, семінарські
		60 год.
		Лабораторні
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		-
		Самостійна робота
		180 год.
		Вид контролю: екзамен

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год. – аудиторні заняття, 180 год. – самостійна робота (33%/67%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна
Загальна кількість годин –270	Спеціальність: 013 Початкова освіта	***Семестр***
		1-й
		Лекції
http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Ступінь: бакалавра	10 год.
		Практичні, семінарські
		18 год.
		Самостійна робота
		242 год.
		Вид контролю: екзамен

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 28 год. – аудиторні заняття, 242 год. – самостійна робота (10%/90%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: надання майбутнім учителям початкової школи розуміння сутності дидактики початкової освіти та шляхів застосування її закономірностей у різних умовах навчання молодших школярів; розвиток педагогічного мислення студентів.

Завдання курсу:

- розкрити основні складові дидактики: її виникнення, предмет, завдання, зміст початкової освіти, процес навчання, його закономірності, принципи, методи, технології, форми організації, новітні підходи до контролю й оцінювання результатів навчання; особливості організації навчання в малочисельній школі; розвиток дидактичних систем початкової освіти в зарубіжних країнах;
- розкрити найважливіші загальні залежності між цілями, змістом, умовами та результатами навчання; підвести до розуміння, що головні цінностей в освіті – дитина та педагог, здатний розвивати, захищати та оберігати індивідуальність учня;
- навчити студентів використовувати навчальний матеріал у конкретних умовах педагогічної ситуації, спираючись на засвоєні теоретичні положення; підготувати до свідомого оволодіння дидактичними уміннями та технологіями; залучати до діяльності творчого характеру (виступу, доповіді, плану дії тощо);
- виховувати у студентів працьовитість, відповідальність до виконання завдань курсу і майбутньої професії; дисциплінованість, самостійність.

Передумови для вивчення дисципліни: «Педагогіка», «Загальна та вікова психологія».

Навчальна дисципліна складається з 9-ти кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знати сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

ПРН 4. Знати закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні навчальні технології.

ПРН 5. Знати суть методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

ПРН 6. Знати зміст нормативних документів, що регламентують початкову освіту: Державного стандарту початкової освіти, навчальних програм предметів, які вивчаються в початковій школі, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи.

ПРН 12. Проводити уроки в початковій школі, аналізувати урок щодо досягнення його мети й завдань, оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

І. Загальнопредметні:

ЗК 1. *Загальнонавчальна.* Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

ЗК 8. *Міжособистісної взаємодії*. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів.

ЗК 10. *Рефлексивна*. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку учнів, творчому підходові до навчально-виховного процесу початкової школи.

ІІ. Фахові:

ФК 1. Здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей, визначених

Держстандартом, задля усвідомлення їхньої реалізації в освітній галузі загалом, та окремих змістових лініях зокрема.

ФК 3. *Педагогічна компетентність.* Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування навчально-виховного процесу в початковій ланці освіти. Складниками педагогічної компетентності є дидактична, виховна, організаційна.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Дидактика як галузь педагогіки.

Тема 2. Особливості змісту початкової освіти. Характеристика Державного стандарту початкової освіти.

Тема 3. Сутність та структура процесу навчання у початковій школі.

Тема 4. Сутність та дидактичні вимоги до контрольно-оцінювальної діяльності вчителя початкової школи.

Тема 5. Характеристика методів та засобів навчання у початковій школі.

Тема 6. Особливості форм організації процесу навчання у початковій школі.

Тема 7. Структура комбінованого уроку в початковій школі. Інтегрований урок як основа навчального процесу в Новій українській школі.

Тема 8. Технології навчання учнів початкової школи: проектна, ігрова, інтерактивна.

Тема 9. Дидактичні особливості уроків у 1 класі.

Тема 10. Методика проведення відкритого уроку, екскурсії. Перевірка домашнього завдання у початкових класах.

Тема 11. Початкова освіта за рубежем.

Тема 12. Уміння учнів учитись як ключова компетентність шкільної освіти

Тема 13. Сформованість в учнів загальнонавчальних умінь.

Тема 14. Формування мотиваційного і діяльнісного компонентів уміння вчитися як ключової компетентності.

Тема 15. Формування у молодших школярів уміння працювати з підручником.

Тема 16. Формування у молодших школярів загальнопізнавальних умінь.

Тема 17. Формування у молодших школярів умінь і навичок самоконтролю і самооцінки.

Тема 18. Формування у молодших школярів рефлексивного ставлення до навчальної діяльності.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Теоретичні основи дидактики

Тема 1. Дидактика як галузь педагогіки.

Предмет і функції дидактики, становлення дидактики як науки. Зв’язок дидактики з іншими науками. Завдання сучасної дидактики початкового навчання. Види і методи дидактичних досліджень.

Тема 2. Особливості змісту початкової освіти. Характеристика Державного стандарту початкової освіти.

Поняття про зміст освіти. Реформування змісту початкової освіти. Зміна Державного стандарту початкової освіти в умовах Нової української школи. Навчальні плани і програми для початкових шкіл. Підручники для початкової школи.

Тема 3. Сутність та структура процесу навчання у початковій школі.

Сутність процесу навчання. Принципи і правила навчання. Етапи навчального процесу. Організація диференційованого навчання. Мотивація учіння молодших школярів. Гуманізація навчального спілкування. Організація навчального співробітництва. Емоційність процесу навчання.

Кредит 2. Методи та засоби навчання

Тема 4. Сутність та дидактичні вимоги до контрольно-оцінювальної діяльності вчителя початкової школи.

Процес аналізу й оцінки навчальної діяльності учнів має спиратися на вимоги принципів систематичності, об'єктивності, диференційованості й урахування індивідуальних особливостей учнів, гласності, єдності вимог, доброзичливості. Використовуючи оцінку, учитель має володіти педагогічним тактом, мати високий рівень педагогічної культури.

Тема 5. Характеристика методів та засобів навчання у початковій школі.

Сутність і функції методів навчання. Класифікація методів навчання. Методи усного викладу навчального матеріалу. Наочні методи навчання. Практичні методи навчання. Дидактичні ігри. Самостійна робота учнів як метод навчання. Формування в молодших учнів досвіду пошукової діяльності. Вибір і поєднання методів навчання.

Кредит 3. Форми організації процесу навчання у початковій школі

Тема 6. Особливості форм організації процесу навчання у початковій школі.

З історії розвитку організаційних форм навчання у початковій школі. Визначення цілей уроків. Добір змісту й методичного забезпечення уроку. Багатоваріантність структури уроків. Дидактичні особливості уроків для учнів шестирічного віку.

Тема 7. Структура комбінованого уроку в початковій школі. Інтегрований урок як основа навчального процесу в Новій українській школі.

Методика проведення комбінованого уроку, критерії ефективності комбінованого уроку. Рефлексивний висновок підсумкового етапу уроку. Нетрадиційні форми навчання у ПШ. Дидактичні особливості інтегрованих уроків.

Кредит 4. Технології навчання учнів початкової школи

Тема 8. Технології навчання учнів початкової школи: проектна, ігрова, інтерактивна.

Поняття «технологія» і «навчальна технологія». Мета і завдання технологічного підходу навчання. Проектна технологія. Методика її реалізації. Ігрова технологія. Методика її реалізації. Загальна сутність поняття «інтерактивна технологія», «інтерактивний метод» Класифікація інтерактивних технологій. Методика проведення інтерактивних вправ.

Тема 9. Дидактичні особливості уроків у 1 класі.

Способи організації навчальної діяльності на уроках у 1 класі. Особливості побудови комбінованого уроку у 1 класі. Використання дидактичних ігор на уроках у 1 класі: ігри-вправи. Особливості і умови проведення нетрадиційних уроків у 1 класі.

Кредит 5. Початкова освіта в Україні та за рубежем

Тема 10. Методика проведення відкритого уроку, екскурсії. Перевірка домашнього завдання у початкових класах.

Підготовка вчителя до проведення відкритого уроку. Методика проведення відкритого уроку. Алгоритм аналізу відкритого уроку. Види домашніх завдань і способи їх перевірки. Методика проведення екскурсії у початковій школі.

Тема 11. Початкова освіта за рубежем.

Актуальні проблеми розвитку сучасної початкової освіти за рубежем. Зарубіжні творці сучасних гуманістичних педагогічних систем. Особливості організації навчального процесу в школах зарубіжних країн.

Кредит 6. Формування загальнонавчальних умінь молодших школярів

Тема 12. Уміння учнів учитись як ключова компетентність шкільної освіти

Сутність і структура уміння вчитися. Вікова та індивідуальна характеристика молодших школярів як суб'єктів навчання. Розвиток в учнів процесів сприймання. Мотивація учіння молодших школярів. Формування структурних компонентів уміння вчитися.

Тема 13. Сформованість в учнів загальнонавчальних умінь.

Формування в учнів уміння планувати свою роботу. Формування в учнів аналітико-синтетичних умінь. Формування в учнів уміння порівнювати, зіставляти і протиставляти.

Кредит 7. Компоненти уміння вчитися як ключової компетентності молодших школярів

Тема 14. Формування мотиваційного і діяльнісного компонентів уміння вчитися як ключової компетентності.

Формування мотиваційного компонента як базового для особистості учня. Педагогічні прийоми стимулювання мотивації. Формування у молодших школярів навчально-організаційних умінь і навичок. Формування у молодших школярів загальнонавчальних комунікативних умінь і навичок: розвиток уміння запитувати, відповідати, міркувати, слухати.

Кредит 8. Загальнопізнавальні уміння здобувачів початкової освіти

Тема 15. Формування у молодших школярів уміння працювати з підручником.

Підручник як основне джерело організації навчальної діяльності школярів. Складові уміння працювати з підручником. Прийоми роботи з текстами.

Тема 16. Формування у молодших школярів загальнопізнавальних умінь.

Сенсорний розвиток молодших школярів. Класифікація сенсорних умінь, структура сенсорного вміння. Засоби розвитку процесів сприймання. Системність, цілісність і технологічність формування загальнопізнавальних умінь і навичок. Особливості формування загальнопізнавальних умінь.

Кредит 9. Уміння і навички самоконтролю та самооцінки молодшого школяра

Тема 17. Формування у молодших школярів умінь і навичок самоконтролю і самооцінки.

Сутність процесу формування у молодших школярів умінь і навичок самоконтролю і самооцінки. Умови формування у молодших школярів умінь і навичок самоконтролю і самооцінки. Основні підходи до формування в учнів оцінювальних суджень.

Тема 18. Формування у молодших школярів рефлексивного ставлення до навчальної діяльності.

Історія розвитку рефлексії як феномена. Походження і сутність даного терміну. Дефініція понять «рефлЕксія» і «рефлексІя». Навчальні ситуації, в яких виявляється рефлексія навчальної діяльності. Варіанти завдань на рефлексію на різних етапах уроку .

3. Структура навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усьо-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Теоретичні основи дидактики						
Тема 1. Дидактика як галузь педагогіки.	10	2	2			7
Тема 2. Особливості змісту початкової освіти. Характеристика Державного стандарту початкової освіти.	10		2			7
Тема 3. Сутність та структура процесу навчання у початковій школі.	10	2	2			6
Усього:	**30**	**4**	**6**			**20**
Кредит 2. Методи та засоби навчання						
Тема 4. Сутність та дидактичні вимоги до контрольно-оцінювальної діяльності вчителя початкової школи.	15	2	2			11
Тема 5. Характеристика методів та засобів навчання у початковій школі.	15	2	4			9
Усього:	**30**	**4**	**6**			**20**
Кредит 3. Форми організації процесу навчання у початковій школі.						
Тема 6. Особливості форм організації процесу навчання у початковій школі.	15	2	2			11
Тема 7. Структура комбінованого уроку в початковій школі. Інтегрований урок як основа навчального процесу в Новій українській школі.	15	2	4			9
Усього:	**30**	**4**	**6**			**20**
Кредит 4. Технології навчання учнів початкової школи						
Тема 8. Технології навчання учнів початкової школи: проектна, ігрова, інтерактивна.	15	2	4			9
Тема 9. Дидактичні особливості уроків у 1 класі.	15	2	4			9
Усього:	**30**	**4**	**8**			**18**
Кредит 5. Початкова освіта в Україні та за рубежем						
Тема 10. Методика проведення відкритого уроку, екскурсії. Перевірка домашнього завдання у початкових класах.	15		4			11
Тема 11. Початкова освіта за рубежем.	15	2	4			9
Усього:	**30**	**2**	**8**			**20**
Кредит 6. Формування загальнонавчальних умінь молодших школярів						
Тема 12. Уміння учнів учитись як ключова компетентність шкільної освіти	15	2	4			9
Тема 13. Сформованість в учнів загальнонавчальних умінь.	15		2			13
Усього:	**30**	**2**	**6**			**12**
Кредит 7. Компоненти уміння вчитися як ключової компетентності молодших школярів						
Тема 14. Формування мотиваційного і діяльнісного компонентів уміння вчитися як ключової компетентності.	30	2	6			22
Усього:	**30**	**2**	**6**			**22**

Кредит 8. Загальнопізнавальні уміння здобувачів початкової освіти						
Тема 15. Формування у молодших школярів уміння працювати з підручником.	15	2	2			11
Тема 16. Формування у молодших школярів загальнопізнавальних умінь.	15	2	4			9
Усього:	**30**	**4**	**6**			**20**
Кредит 9. Уміння і навички самоконтролю та самооцінки молодшого школяра						
Тема 17. Формування у молодших школярів умінь і навичок самоконтролю і самооцінки.	15	2	4			9
Тема 18. Формування у молодших школярів рефлексивного ставлення до навчальної діяльності.	15	2	4			9
Усього:	**30**	**4**	**8**			**18**
Усього годин	**270**	**30**	**60**			**180**

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Теоретичні основи дидактики						
Тема 1. Дидактика як галузь педагогіки.	10	2				9
Тема 2. Особливості змісту початкової освіти. Характеристика Державного стандарту початкової освіти.	10					9
Тема 3. Сутність та структура процесу навчання у початковій школі.	10		2			8
Усього:	**30**	**2**	**2**			**26**
Кредит 2. Методи та засоби навчання						
Тема 4. Сутність та дидактичні вимоги до контрольно-оцінювальної діяльності вчителя початкової школи.	15		2			13
Тема 5. Характеристика методів та засобів навчання у початковій школі.	15	2				13
Усього:	**30**	**2**	**2**			**26**
Кредит 3. Форми організації процесу навчання у початковій школі.						
Тема 6. Особливості форм організації процесу навчання у початковій школі.	15	2				13
Тема 7. Структура комбінованого уроку в початковій школі. Інтегрований урок як основа навчального процесу в Новій українській школі.	15		2			13
Усього:	**30**	**2**	**2**			**26**
Кредит 4. Технології навчання учнів початкової школи						
Тема 8. Технології навчання учнів початкової школи: проектна, ігрова, інтерактивна.	15		2			13
Тема 9. Дидактичні особливості уроків у 1 класі.	15	2				13
Усього:	**30**	**2**	**2**			**26**

Кредит 5. Початкова освіта в Україні та за рубежем						
Тема 10. Методика проведення відкритого уроку, екскурсії. Перевірка домашнього завдання у початкових класах.	15		2			13
Тема 11. Початкова освіта за рубежем.	15					15
Усього:	**30**	**0**	**2**			**28**
Кредит 6. Формування загальнонавчальних умінь молодших школярів						
Тема 12. Уміння учнів учитись як ключова компетентність шкільної освіти	15	2				13
Тема 13. Сформованість в учнів загальнонавчальних умінь.	15		2			13
Усього:	**30**	**2**	**2**			**26**
Кредит 7. Компоненти уміння вчитися як ключової компетентності молодших школярів						
Тема 14. Формування мотиваційного і діяльнісного компонентів уміння вчитися як ключової компетентності.	30		2			28
Усього:	**30**	**0**	**2**			**28**
Кредит 8. Загальнопізнавальні уміння здобувачів початкової освіти						
Тема 15. Формування у молодших школярів уміння працювати з підручником.	15		2			13
Тема 16. Формування у молодших школярів загальнопізнавальних умінь.	15					15
Усього:	**30**	**0**	**2**			**28**
Кредит 9. Уміння і навички самоконтролю та самооцінки молодшого школяра						
Тема 17. Формування у молодших школярів умінь і навичок самоконтролю і самооцінки.	15		2			13
Тема 18. Формування у молодших школярів рефлексивного ставлення до навчальної діяльності.	15					15
Усього:	**30**	**0**	**2**			**28**
Усього годин	**270**	**10**	**18**			**242**

4. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кіль-кість год.
Кредит 1. Теоретичні основи дидактики		
1	**Тема 1.** Дидактика як галузь педагогіки. **Тема 2.** Особливості змісту початкової освіти. Характеристика Державного стандарту початкової освіти.	2
2	**Тема 3.** Сутність та структура процесу навчання у початковій школі.	2
Кредит 2. Методи та засоби навчання		
3	**Тема 4.** Сутність та дидактичні вимоги до контрольно-оцінювальної діяльності вчителя початкової школи.	2
4	**Тема 5.** Характеристика методів та засобів навчання у початковій школі.	2
Кредит 3. Форми організації процесу навчання у початковій школі.		
5	**Тема 6.** Особливості форм організації процесу навчання у початковій школі.	2
6	**Тема 7.** Структура комбінованого уроку в початковій школі. Інтегрований урок як основа навчального процесу в Новій українській школі.	2

Кредит 4. Технології навчання учнів початкової школи		
7	**Тема 8.** Технології навчання учнів початкової школи: проектна, ігрова, інтерактивна.	2
8	**Тема 9.** Дидактичні особливості уроків у 1 класі.	2
Кредит 5. Початкова освіта в Україні та за рубежем		
9	**Тема 11.** Початкова освіта за рубежем.	2
Кредит 6. Формування загальнонавчальних умінь молодших школярів		
10	**Тема 12.** Уміння учнів учитись як ключова компетентність шкільної освіти	2
Кредит 7. Компоненти уміння вчитися як ключової компетентності молодших школярів		
11	**Тема 14.** Формування мотиваційного і діяльнісного компонентів уміння вчитися як ключової компетентності.	2
Кредит 8. Загальнопізнавальні уміння здобувачів початкової освіти		
12	**Тема 15.** Формування у молодших школярів уміння працювати з підручником.	2
13	**Тема 16.** Формування у молодших школярів загальнопізнавальних умінь.	2
Кредит 9. Уміння і навички самоконтролю та самооцінки молодшого школяра		
14	**Тема 17.** Формування у молодших школярів умінь і навичок самоконтролю і самооцінки.	2
15	**Тема 18.** Формування у молодших школярів рефлексивного ставлення до навчальної діяльності.	2
	Всього:	**30**

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кіль-кість год.
Кредит 1. Теоретичні основи дидактики		
1	**Тема 1.** Дидактика як галузь педагогіки. **Тема 2.** Особливості змісту початкової освіти. Характеристика Державного стандарту початкової освіти.	2
Кредит 2. Методи та засоби навчання		
2	**Тема 5.** Характеристика методів та засобів навчання у початковій школі.	2
Кредит 3. Форми організації процесу навчання у початковій школі.		
3	**Тема 6.** Особливості форм організації процесу навчання у початковій школі.	2
Кредит 4. Технології навчання учнів початкової школи		
4	**Тема 9.** Дидактичні особливості уроків у 1 класі.	2
Кредит 6. Формування загальнонавчальних умінь молодших школярів		
5	**Тема 12.** Уміння учнів учитись як ключова компетентність шкільної освіти	2
	Всього:	**10**

5. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кіль-кість год.
Кредит 1. Теоретичні основи дидактики		
1	**Тема 1.** Дидактика як галузь педагогіки.	2
2	**Тема 2.** Особливості змісту початкової освіти. Характеристика Державного стандарту початкової освіти.	2
3	**Тема 3.** Сутність та структура процесу навчання у початковій школі.	2

Кредит 2. Методи та засоби навчання		
4	**Тема 4.** Сутність та дидактичні вимоги до контрольно-оцінювальної діяльності вчителя початкової школи.	2
5-6	**Тема 5.** Характеристика методів та засобів навчання у початковій школі.	4
Кредит 3. Форми організації процесу навчання у початковій школі.		
7	**Тема 6.** Особливості форм організації процесу навчання у початковій школі.	2
8-9	**Тема 7.** Структура комбінованого уроку в початковій школі. Інтегрований урок як основа навчального процесу в Новій українській школі.	4
Кредит 4. Технології навчання учнів початкової школи		
10-11	**Тема 8.** Технології навчання учнів початкової школи: проектна, ігрова, інтерактивна.	4
12-13	**Тема 9.** Дидактичні особливості уроків у 1 класі.	4
Кредит 5. Початкова освіта в Україні та за рубежем		
14-15	**Тема 10.** Методика проведення відкритого уроку, екскурсії. Перевірка домашнього завдання у початкових класах.	4
16-17	**Тема 11.** Початкова освіта за рубежем.	4
Кредит 6. Формування загальнонавчальних умінь молодших школярів		
18-19	**Тема 12.** Уміння учнів учитись як ключова компетентність шкільної освіти	4
20	**Тема 13.** Сформованість в учнів загальнонавчальних умінь.	2
Кредит 7. Компоненти уміння вчитися як ключової компетентності молодших школярів		
21-23	**Тема 14.** Формування мотиваційного і діяльнісного компонентів уміння вчитися як ключової компетентності.	6
Кредит 8. Загальнопізнавальні уміння здобувачів початкової освіти		
24	**Тема 15.** Формування у молодших школярів уміння працювати з підручником.	2
25-26	**Тема 16.** Формування у молодших школярів загальнопізнавальних умінь.	4
Кредит 9. Уміння і навички самоконтролю та самооцінки молодшого школяра		
27-28	**Тема 17.** Формування у молодших школярів умінь і навичок самоконтролю і самооцінки.	4
29-30	**Тема 18.** Формування у молодших школярів рефлексивного ставлення до навчальної діяльності.	4
	Всього:	**60**

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кіль-кість год.
Кредит 1. Теоретичні основи дидактики		
1	**Тема 3.** Сутність та структура процесу навчання у початковій школі.	2
Кредит 2. Методи та засоби навчання		
2	**Тема 4.** Сутність та дидактичні вимоги до контрольно-оцінювальної діяльності вчителя початкової школи.	2
Кредит 3. Форми організації процесу навчання у початковій школі.		
3	**Тема 7.** Структура комбінованого уроку в початковій школі. Інтегрований урок як основа навчального процесу в Новій українській школі.	2
Кредит 4. Технології навчання учнів початкової школи		
4	**Тема 8.** Технології навчання учнів початкової школи: проектна, ігрова, інтерактивна.	2

Кредит 5. Початкова освіта в Україні та за рубежем		
5	**Тема 10.** Методика проведення відкритого уроку, екскурсії. Перевірка домашнього завдання у початкових класах.	2
Кредит 6. Формування загальнонавчальних умінь молодших школярів		
6	**Тема 13.** Сформованість в учнів загальнонавчальних умінь.	2
Кредит 7. Компоненти уміння вчитися як ключової компетентності молодших школярів		
7	**Тема 14.** Формування мотиваційного і діяльнісного компонентів уміння вчитися як ключової компетентності.	2
Кредит 8. Загальнопізнавальні уміння здобувачів початкової освіти		
8	**Тема 15.** Формування у молодших школярів уміння працювати з підручником.	2
Кредит 9. Уміння і навички самоконтролю та самооцінки молодшого школяра		
9	**Тема 17.** Формування у молодших школярів умінь і навичок самоконтролю і самооцінки.	4
	Всього:	**18**

6. Лабораторні заняття

Не передбачено навчальним планом

7. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кіль-кість год.
Кредит 1. Теоретичні основи дидактики		
1	**Тема 1.** Дидактика як галузь педагогіки.	7
2	**Тема 2.** Особливості змісту початкової освіти. Характеристика Державного стандарту початкової освіти.	7
3	**Тема 3.** Сутність та структура процесу навчання у початковій школі.	6
Кредит 2. Методи та засоби навчання		
4	**Тема 4.** Сутність та дидактичні вимоги до контрольно-оцінювальної діяльності вчителя початкової школи.	11
5	**Тема 5.** Характеристика методів та засобів навчання у початковій школі.	9
Кредит 3. Форми організації процесу навчання у початковій школі.		
6	**Тема 6.** Особливості форм організації процесу навчання у початковій школі.	11
7	**Тема 7.** Структура комбінованого уроку в початковій школі. Інтегрований урок як основа навчального процесу в Новій українській школі.	9
Кредит 4. Технології навчання учнів початкової школи		
8	**Тема 8.** Технології навчання учнів початкової школи: проектна, ігрова, інтерактивна.	9
9	**Тема 9.** Дидактичні особливості уроків у 1 класі.	9
Кредит 5. Початкова освіта в Україні та за рубежем		
10	**Тема 10.** Методика проведення відкритого уроку, екскурсії. Перевірка домашнього завдання у початкових класах.	11
11	**Тема 11.** Початкова освіта за рубежем.	9
Кредит 6. Формування загальнонавчальних умінь молодших школярів		
12	**Тема 12.** Уміння учнів учитись як ключова компетентність шкільної освіти	9
13	**Тема 13.** Сформованість в учнів загальнонавчальних умінь.	13

Кредит 7. Компоненти уміння вчитися як ключової компетентності молодших школярів		
14	**Тема 14.** Формування мотиваційного і діяльнісного компонентів уміння вчитися як ключової компетентності.	22
Кредит 8. Загальнопізнавальні уміння здобувачів початкової освіти		
15	**Тема 15.** Формування у молодших школярів уміння працювати з підручником.	11
16	**Тема 16.** Формування у молодших школярів загальнопізнавальних умінь.	9
Кредит 9. Уміння і навички самоконтролю та самооцінки молодшого школяра		
17	**Тема 17.** Формування у молодших школярів умінь і навичок самоконтролю і самооцінки.	9
18	**Тема 18.** Формування у молодших школярів рефлексивного ставлення до навчальної діяльності.	9
	Всього:	**180**

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кіль-кість год.
Кредит 1. Теоретичні основи дидактики		
1	**Тема 1.** Дидактика як галузь педагогіки.	9
2	**Тема 2.** Особливості змісту початкової освіти. Характеристика Державного стандарту початкової освіти.	9
3	**Тема 3.** Сутність та структура процесу навчання у початковій школі.	8
Кредит 2. Методи та засоби навчання		
4	**Тема 4.** Сутність та дидактичні вимоги до контрольно-оцінювальної діяльності вчителя початкової школи.	13
5	**Тема 5.** Характеристика методів та засобів навчання у початковій школі.	13
Кредит 3. Форми організації процесу навчання у початковій школі.		
6	**Тема 6.** Особливості форм організації процесу навчання у початковій школі.	13
7	**Тема 7.** Структура комбінованого уроку в початковій школі. Інтегрований урок як основа навчального процесу в Новій українській школі.	13
Кредит 4. Технології навчання учнів початкової школи		
8	**Тема 8.** Технології навчання учнів початкової школи: проектна, ігрова, інтерактивна.	13
9	**Тема 9.** Дидактичні особливості уроків у 1 класі.	13
Кредит 5. Початкова освіта в Україні та за рубежем		
10	**Тема 10.** Методика проведення відкритого уроку, екскурсії. Перевірка домашнього завдання у початкових класах.	13
11	**Тема 11.** Початкова освіта за рубежем.	15
Кредит 6. Формування загальнонавчальних умінь молодших школярів		
12	**Тема 12.** Уміння учнів учитись як ключова компетентність шкільної освіти	13
13	**Тема 13.** Сформованість в учнів загальнонавчальних умінь.	13
Кредит 7. Компоненти уміння вчитися як ключової компетентності молодших школярів		
14	**Тема 14.** Формування мотиваційного і діяльнісного компонентів уміння вчитися як ключової компетентності.	28
Кредит 8. Загальнопізнавальні уміння здобувачів початкової освіти		
15	**Тема 15.** Формування у молодших школярів уміння працювати з підручником.	13

16	**Тема 16.** Формування у молодших школярів загальнопізнавальних умінь.	15
Кредит 9. Уміння і навички самоконтролю та самооцінки молодшого школяра		
17	**Тема 17.** Формування у молодших школярів умінь і навичок самоконтролю і самооцінки.	13
18	**Тема 18.** Формування у молодших школярів рефлексивного ставлення до навчальної діяльності.	15
	Всього:	**242**

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Не передбачено

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, іспит) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно:

Досконале знання та розуміння понятійного апарату з тієї чи іншої теми, вільне оперування різноманітними класифікаціями. Відповідь на поставлені питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями. Викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами концентрованого викладу матеріалу. Демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання. У відповіді майже не трапляються мовленнєві помилки.

Студенту виставляється добре:

Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Понятійна основа базується на обраній класифікації. Відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу. Недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки

Студенту виставляється задовільно:

Відповідь неповна, фрагментарна. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер. Вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного

характеру. У відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.

Студенту виставляється незадовільно:

Студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження). Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 450 до 900 балів (за 9 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний **розподіл балів, які отримують студенти** за 9 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота									КР	Накопичувальні бали/сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	90	900/100
30	30	40	50	50	35	35	50	50		
Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18		
50	50	35	35	100	50	50	35	35		

***Примітка.** Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

9. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: усне опитування, письмові контрольні роботи, тестовий контроль. Самостійна робота перевіряється шляхом написання реферативних робіт, створення проєктів та мультимедійних презентацій.

10. Методи навчання

Усний виклад матеріалу, наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання , за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, порівняльний аналіз; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки). Дистанційне навчання

11. Рекомендована література

Базова

1. Біляковська О. О., Мищишин І. Я., Цюра С. Б. Дидактика вищої школи : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. 360 с.
2. Бондар В. І. Дидактика. К., 2007. 386 с.
3. Галузяк В. М., Сметанський М. І., Шахов В. І.Педагогіка: навчальний посібник. Вінниця: РВВ ВАТ “Віноблдрукарня”, 2001. 200 с.
4. Дубасенюк О. А. Практикум з педагогіки. К., 2004. 464 с.
5. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: Підручник. К.: Знання-Прес, 2003.402 с.
6. Кузьмінський А. І., Омеляненко С. В. Технологія і техніка шкільного уроку : навч. посіб. К. : Знання, 2010. 335 с.
7. Малафіїк І. В. Дидактика. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2009. 406 с.
8. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посібник. 3.є видання, доповнене. К.,2008. 608 с.
9. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посіб. 2-ге вид. К. : Каравела, 2012. 496 с.
10. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти. К., «Грамота», 2012. 502 с.
11. Ситаров В. А. Дидактика: учебное пособие / под ред. В. А. Сластенина. М., 2002.

12. Сластенин В. А., Каширин В. П. Психология и педагогика. М.: Издательский центр «Академия», 2003. 480 с.
13. Червінська І. Б. Дидактика початкової школи : практичний курс : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2015. 200 с.

Допоміжна

1. Бордовская Н. В., Реан А. А. Педагогика: Учебник для вузов. СПб.: Питер, 2004. 300 с.
2. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навч. посіб. 3-тє вид., доопрац. і доповн. К. : Знання, 2008. 566 с
3. Волкова Н. П. Педагогіка: Посібник. К., 2001. 343 с.
4. Гуманізація процесу навчання в школі: навч. посібник / за ред. С. П. Бондар. 2-ге вид., доповн. К.: Стилос, 2001. 256 с.
5. Кузьмінський А. І., Вовк Л. П., Омеляненко В. Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. К.: Знання-Прес, 2003. 398 с.
6. Левченко Т. І. Розвиток освіти та особистості в різних педагогічних системах. Вінниця: видавництво “Нова книга”, 2002. 512 с.
7. Чайка В. М. Основи дидактики : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Академвидав, 2011. 240 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека підручників: http://studentam.kiev.ua/
2. Електронні бібліотеки: http://dir.meta.ua/ua/science-education/e-libraries/
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: http://nbuv.gov.ua/
4. Початкова школа. Вчитель - вчителю. Вчитель - учню. Вчитель - батькам. Поради шкільного психолога : http://teacher.at.ua/